

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Ugráló halott.

A zsák mégis csak megtalálja foltját. Polónyi és Rakovszky is megtalálta az illő kiegészítőt Istóczy Győző személyében.

A foghijas antiszemita bajnokot felköltötte a vezeklés szenderéből a fórumon elhangzott riadó. Nosza, rajta, ölti vértjét, felteszi rostélyos sisakját és belefúj a rozsdás trombitába. Siralmasan nyekereg a szerszám; lázító melódiák helyett panaszos nyögöcskés; jajong a nyugalmában megbolygatott hangszerből. Nem riadó az, hanem felpanaszolás. Ezt érdemeltem én tőletek kegyetlen zsidók? Rokonszenvenessé tettek benneteket a multban méltatlan fenekedéssel s ti aztán bőjtbe szoritottátok az ügyvédi klienturámat s könyvet se vásároltatok tőlem, amikor ágensnek felcsaptam. Pedig élni csak kell!

Alig mult el még egy éve, hogy olyan szépen megbántam a multban elkövetett bűneimet. Kiálltam a piacra és vertem a mellemet, hamut hintettem a fejemre. Hajszálon mult, hogy át nem tértem a zsidó vallásra. És ti egy év után megint arra kényszerítetek a szegény megvénült, sörényevesztett oroszánt, hogy újra magára vegye az anti-

szemita handa-bandázás keserves keresztjét. De lássátok be kereszteletlen, de azért általam titokban nem kevésbé szeretett felebarátaim, hogy élni csak kell. Es ha nincs más mód, hát leszek megint antiszemita.

Az idő, igaz, sohasem volt kedvezőlenebb, mint most. Micsoda hasznót várhatok én egy olyan üzletből, amelyben Polónyi Géza a kompanistám? És micsoda rokonszenvet a mozgalom iránt ott, ahol Rakovszky irányítja a támadásokat.

Ezer forintot tennék, ha volna, egy ellen, hogy engem a zsidók százszor jobban szeretnek, mint Polónyit, sőt engem valószínűleg szeretnek is, ha nem is annyira, amennyire a nem zsidók is őt utálják. De egy kis hangulat talán mégis kifacsarodik ebből a háromlevelű lóheréből, amelyhez harmadik levélnek odatapasztom magamat. Ha nem csurran, hát cseppen! De nekem cseppekben sincs már jóideje részem. Pedig kedves zsidó szívbéli rokonaim, élni csak kell!...

Polónyi és Rakovszky pedig halálra rémülten, szótlanul döbben egymásra.

Még csak ez kellett nekünk! Aztán egymásra borulnak.

Édes Pistám! Édes Gézám! Hogy

a jótékony tűz miért nem szabadított meg minket ettől a kiérdemesült csatából! Most már lasciate ogni speranza! Vége az anti-zemitizmusunknak, hacsak valahogy ki nem mászunk a csávából. Hopp megvan! Beadjuk a népnek, hogy Istóczyt a zsidók bérelték fel az antiszemitáskodásra. Nem igaz az, hogy a kenyérgond kergette a kései ficánkolásra. Sőt az ellenkezője az igaz! Ugy szabadult a koplalástól, hogy hivatlanul betolakodott hozzánk harmadiknak vagy nem tudom hányadiknak.

Megfizették, hogy a becses megjelenésével csuffá tegye a társaságunkat. Pedig csak valljuk be, ugy entre nous, nélküle se vagyunk valami gyönyörűek. Nem marad más hátra; vagy kinyitjuk mi is a zsebünket és többet adunk a vén Don Quixotténak, mint amennyit a zsidóktól kapott, hogy menjen innen a sárga veszedelembé vagy lefujjuk az egész heccet. Ugy se lehet valami sokat keresni ennél az agyonlovagolt üzletnél.

A néppárt adózzék.

Barkóczy eszközöljön ki neki valami állami ösztöndíjat azzal a feltétellel, hogy Pattagoniában vagy a Fidsi szigeten kell elköltönie. Osszák be a kamcsatkai konzulátushoz vagy bánom

A galambok.

Irtá: Pierre Mille.

— El fogsz jönni ugy-e? Kérlek, jöjj el! Nézd, tegnap egész éjszaka vártalak... Barnavaux füléhez tartotta kezét, jelezve, hogy a zenekar lármája miatt nem hallja Edmée asszony szavát. Pedig ruul hazudott.

Az asszony mélyen kivágott ruhát viselt gyöngyszürke selyemből, teleaggatva csillámpikkelyekkel, melyek a szövet kopottságát rejtegették.

A szomorú imádatnak, a kutyahűségnek, gyönyörnek és féltékenységnek bizonyos vegyülékével szemlélte Barnavaux-t. Éppugy nem bírta elrejtteni reménytelen szerelmét, mint hervadó bőrnek öregedését. Ott, ahol nyalka fehér vállait érintette, finom ráncok jelezték immár a kor eljöttét. Am a festék és rizspor alatt, élénk tűzzel égő barna szemével még mindig szép volt.

Barnavaux bajtársai, akik vele eljöttek a Sogunhoz címzett énekeskavéházba, valamennyien elismerték ezt és a vágyakozás éhes tekintetével szemléltek az asszonyt.

De Barnavaux? Nos, ő már unta a dolgot. A régi jó paraszterkölc, melyet öntudatlanul is magával hozott távoli hazájából, azt sugta neki, hogy csak azokhoz a nőkhez kell hűnek maradnia, akik otthon a levest főzik és harisnyát kötnek. A többi asszony? Minél gyakrabban cserélgeti őket az ember, annál jobb. Hogy amazok pénzt adnak a szegény katonának? Hm, annak

csak akkor van értelme, ha az embernek szüksége is volt rá.

És Barnavauxnak csakugyan szüksége volt arra annak idején. Am most, hogy a Chinába vezényelt csapat alisztyjeként megkapta részét a zsákmányból, fényesen állott pénz dolgában. A zsákmánylás és fosztogatás a legjogosabb dolog a világon. Ha a törvény védelme alatt szabad gyilkolni, miért ne volna szabad rabolni is?

E percben, mikor erszénye tele volt aranyakkal és bankókkal, tetszés szerint válogathatott a nőkben, ugy a sárgabőrűek, mint a fehérek között. Edmée asszony az európai társaság elsőrendű tagja, visszautasította a pénzt, de ehelyett azt követelte, hogy éjjel-nappal mellette legyen. A szegény Barnavaux ettől ugy megcsömörlött, mint a gyermek, kit arra kényszerítenek, hogy mindig ugyanazon játékot játssza. Ám, mikor látta bajtársai irigykedő tekintetét, némi büszkeség fogta el. De azért óvatosan, nyílt válasz helyett ezt kérdezte:

— Mikor következél te?

— Én már énekeltem — felelte az asszony. Most jön a két kicsikém, aztán én fejezem be a műsort a galamjaimmal. Jöjj majd azután hozzám, estve kérlek! Én gyönyörűségem, én drágám, ugy-e jössz?

Barnavaux unottan szemlélte a füstös helyiségben eléje tárt látványt. A színpadon egy japán akrobata ügyeskedett, utána egy kacsu cigányleány énekelt. A hallgatóság csaknem kizárólag férfiakból állt, csak

a páholyokban ült néhány hölgy a chinai előkelőségek köréből.

Az egyik páholyban három mandarin ült s élénk tetszésnyilvánításokkal kísérik az előadást.

A chinai hölgyek égszínké palástja képviselte az egyedüli színárnyalatot. Az európaiak valamennyien fehér öltözéket viseltek.

— Nos, jól van — szóló végre Barnavaux. — Előadás után eljövök hozzád.

Az asszony hálás tekintettel köszönte meg az ígéretet. Leült egy székre a katona mellé, akit imádott és meghuzódott mellette.

— Most a te kicsinyeid jönnek — szóló Barnavaux, tetven cigarettáját.

A színpad függőnye szétnyílt s két gyermek jelent meg rokokó kosztümben. — A fiu Paul herceg, mint a műsor jelezte, a leány Armida hercegnő. Kissé fáradtan a virrasztástól, fejletlen hangjukon, a szavak értelmének ismerete nélkül sikamlós dalokat énekeltek, melyek a hallgatóságot tapsviharra ragadták.

Barnavaux haragosan felkiáltott:

— Ez nekem nem tetszik. A kicsinyeknek már aludniuk kellene. Mikor fogod őket lefektetni?

Edmée asszony előtt érthetetlen volt Barnavaux kifakadása. Gyermekait bizonyára szerette, de hát élni kell. Azok sem művelnek egyebet, mint, amit ő az egész életében tett.

— Elmegyek! — dörmögött Barna-

is én, küldjék Oportóba püspöknek, de tömjék be a száját, tömjék be minél előbb, mindjárt; mert olyan országos bohózat készül itt, hogy az embereknek a könyve potyog a kacagástól...

Ellenben azok, akik eddig még valamiféle rémképeket láttak a klerikális okvetlenkedésben, ne tegyenek semmit. Az egész komédia a legjobb mederben halad. Még ő szentségét a római pápát is cserben hagyja a csalhatatlansága. Átkot szór a portugáliai szétválasztási törvényre s kézen-közön olyanokat mond, amik minden antiklerikális ékesszólásnál jobban megvilágítja az okokat, amelyek az egyházat a nyugat legkatholikusabb államaiban vereségbe kergették. Méltatlankodik afölött, hogy a szintizta katolikus Portugália csupa republikánus képviselőt választott. Nem az fáj neki, hogy Manuel hívei kisebbségben maradtak, hanem az, hogy a republikánus többség a szétválasztás mellett foglal állást és elveszi a papságus javait. Könnyen elképzelhető, hogy micsoda borzalmas klerikális gazdálkodás uralkodott a forradalomig Portugáliában, hogy a jámbor és szintizta katolikus portugál, aki — ha nem bántják — mindig vigan dudál, így jóllakott a lelkipásztoraival. Micsoda kongregációs tulkapások dühönghettek ott! Micsoda gonosz viseletet tanusíthattak az ég szolgálói abban a türelmes és szintizta katolikus világban!

Vagy talán ott is a zsidók és az átkos szabadkőművesek keze működött? És Spanyolországban is? És Franciaországban is? Nem érti meg a katolikus papság az idők jelét? Azt hiszi a szent atya, hogy még mindig VII. Gergely korában élünk, amikor császárok járnak vezekelni Canossába?

Ennek örökre vége! Erőszak, népbolondítás, felekezeti heccelés ma már

vauux. — Kinos hallanom ezektől a kicsinyektől azt, amit nekik még nem volna szabad mondaniok. Inkább elmegyek a Cholonba. A Cholonban is gyermekek énekelnek, de azok chinaiak. Ez természetes, ez megengedhető. De fehér gyermekek, ez nem járja!

— Drágám! — könyörgött Edmée asszony, — ne menj el!

Amikor mellette volt, akkor legalább tudta, hogy nincs másnál. Látta lélegzeni, dohányozni, inni, élni s nem volt egyedül az öregedés, az elhagyottság tudatával. Szenvedélyes, vágytól égő szemeit könyörgőleg emelte fel hozzá s újra kérdezte, szerelmesen, izzón:

— Mondd, hova mégy?

— A Cholonba, már mondtam! — szólt mérgesen a férfi. Aztán föltette sisakját és eltávozott.

Edmée asszony anélkül, hogy egy tekintetre méltalta volna Barnavaux sóváran néző barátait, felment a színpadra és szomorúan készült mutatványához.

Mikor husznál több galambától körüllebegve megjelent a színpadon, harsogó tapsvihar fogadta.

A galambok fejére, vállára, kellére szálltak, szárnyukkal legyezék forró homlokát, csőrüket csókra nyujtották, majd körüllebegve a most igazán szép asszonyt, sokszínű, a villamos fényben tündöklő ernyőt alkottak feje körül.

Az elismerés tomboló vihara sem tudta enyhíteni Edmée asszony szomorúságát. Bu-

nem vezet célhoz. Maguk a katolikusok, a felvilágosultak, a hitet igaz bensőséggel vallók lázadnak fel a legmélyebben az ellen a csuf kergetőzés ellen, amit a katolikus hívők egyeteme nevében, de azok megbízása nélkül, végbevisznek.

A vallásosságot így ölik meg a legbiztosabban, mert még az elfogultan vallásosak is látják, hogy Krisztusnak a felebaráti szeretetről, az örök türelmről és az emberek egyenlőségéről hirdetett fonséges tanításait a krisztusi tan szolgálói mennyire megruzdossák.

Nem! Nincs ok a rémlátásra! Magyarország kulturája már túl van azon a siralmasan nivótlan nivón, hogy a kongregációs szervezkedéstől, antiszemita fogvicsoritástól féltsük. A Polónyi Gézák és az Istóczy Győzők, a Barkóczyk és a néppárti senkik ezt az országot nem dobják vissza a középkor szegycmenteljes világlátásába. Nem teheték meg ezt a kevésbé kulturált ibériai félszigeten sem. De mert ott többet mertek, nagyobbat is buktak és fejvesztéssel fizettek. Magyarország puskája és népitélet nélkül is van olyan erős, hogy kidobja a vérkeringéséből a fekélyt okozó kóranyagot.

Schwarz M. L.
férfi, nődivat és bazáraru
üzlete május 10. óta
Piacz-utca 52. sz.
Miklós-utcával szemben található.
Szalma kalapok felette olcsón.

san átöltözött s kézenfogva két kimerült gyermekét, hazasietett.

Aztán lefektette a kicsinyeket, leült egy székre és várt, miközben könnyei lassan hulldogáltak.

Végre a szálló kapuja nyílt s léptek zaja hangzott.

Edmée megismerte a lépteket.

— Drágám! — kiáltott fel. — Mily jó vagy te!

Szeretett volna lábaihoz borulni. Barnavaux a Cholonban volt, sok pezsgőt és whiskit ivott, tehát hangos volt és jókedvű. Leült a szobában, mintha ő lett volna itt az ur.

— Látod, mégis eljöttem! — szól, hangosan nevetve.

E pillanatban egy kis gyermekhez tolta félre a gyermekágy függőnyeit, aztán egy vékonyka leányhang szepegeve kérdezte:

— Ki az?

Edmée asszony haragosan bontakozott ki Barnavaux dévaj öleléséből és az ágynak tartott.

— Aludjál! — kiáltott bosszusan.

— Ah nem! szólt Barnavaux felemelkedve. — Nem és ezerszer nem! Képtelen vagyok haragos hangokat hallgatni e gyermekkel szemben. Akárcsak egy galambot fojtogatnál előttem. Megyek.

S megindult az ajtó felé.

— Édesem! — zokogta kérő hangon Edmée asszony.

Am a katona már vállára vette porkőpenyét s maga után becsapva az ajtót, eltávozott, hogy soha többé vissza ne térjen, sötétben és hasonlóan az éjszakához.

Züllött állapotok.

Nem akkor ütött be először a menykő a magyar országgyűlés házába, mikor a mult héten egyik villámhárítón végig szaladva két galambot megpörkölt ott, hanem akkor, mikor a vén Fehérváry honvéd szuronyok hegyén küldte be oda az osztrák istennyilát. Azóta ver az Isten bennünket. Azóta foglalta el a parlament helyét az abszolút bécsi akarat.

A megalkuvó koalíciós többség uralma csak afféle halvány lidércfényű utolsó fellobbanás volt, annak is véget vetett a fiókdarabont Khuen-Héderváry. Ő volt a második menykő. A villámhárítót feléje dobált tintatartók nem akadályozták, sőt megolajozták az ő romboló mőnkájának útját. Vigan siklik önállóságunk fájának gyökere felé, hogy kidöntse azt.

Ez a cinikus alak a Szapáry-féle vesztegetési ügyből ismeretes módszerrel olyan gárdát gyűjtött maga köré, amely előtt nincs nemzeti eszme, nincs önállóság utáni vágy s amely szemérmietlenül visszaver minden ide irányuló törekvést.

Ime előttünk folyik le az ellenzék sikertelen harca ezzel a konok táborral szemben. Nap-nap után a legszebb, legmegdöntehetlenebb érvekkel támogatja a maga igazát, teszi meg hasznos javaslatait s a mungóhad hajthatatlan, makacsul ragaszkodik Bécsből kicirkalmazott álláspontjához.

Azt mondhatnák, hogy a budget belügyi vonatkozású részére Bécs nem gyakorol befolyást, pedig nem úgy van. Onnan jön az ukáz arra nézve is, hogy kulturára, közigazgatásra, közegészségre, minden rendű és rangu tisztviselők fizetésére s egyéb hasznos dolgokra minél kevesebbet kell költeni, hogy annál több jusson a dicső armádiának.

Innen van az a megdöbbenő fukarság mindenütt, ahol a nemzet előrehaladásáról s a pazarló bőkezűség ott, ahol a totyakos generálisok kivánságairól van szó. Az igazi nemzeti érdekek előtt gögösen begombolkóznak, az idegen szellemű, vérünket szívó, bennünket leigázó szoldateszka előtt pojácahajlongással udvarolnak a mi sorsunk intézői.

Másutt a lebujojkból is kisepernék őket, itt az ország első palotájában pávaskodnak.

Azt szokták mondani, hogy minden nemzetnek olyanok a vezetői, amilyeneket megérdemel. Sajnos, igaz, hogy sok vétke volt már a magyar nemzetnek, de a költő szerint megbűnhődte már a multat s jövődőt. Miért hát ilyen átkozott a jelene?

Es a mi vétke volt, azt is maga ellen követte el, soha más ellen. Meggondolatlan nagylelkűségből kiségitette legádázabb ellenségeit a hinárból, miközben a maga jogait sárba ejtette.

Mikor és hogyan emeli fel onnan? Mikor ragyog újra régi hírneve és becsülete tisztán, mocsoktalanul?

A lelkeket átalakító, megnemesítő égi tűz ünnepéhez készül a keresztyén világ. Oh, hadd szállana le e sokat szenvedett szerencsétlen nemzet minden fiára a jellemeket átalakító, tette készítető, megújító szent láng, hogy jönne el végre az a dicső nap, melyet e szavakkal jósolt meg a költő: „Lesz még egyszer ünnep a világon!”

Polónyi, a keresztes vitéz.

Istóczy barátja.

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülést Polónyi foglalta le magának. Beváltotta fenyegetését és ismét „leplezte” a szabadkőművességet, támadta a zsidókat és a néppárt folytonos tapsa és helyeslése mellett fejtette ki politikáját, amelynek alapja a vallásosság fejlesztése és a vallástalanság üldözése. Antiszemitaizál beszédére nagyon gyér hallgatóság figyelt és tetszést csak a néppárton keltettek szavai.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Felolvastatja özv. báró Bánffy Dezsőné köszönő levelét a Ház részvénytársaságát. Bemutatja az Országos Képzőművészeti Egyesület meghívó levelét Munkácsi Mihály síremlékének felavatására. Kéri a Házat, hogy koszorút küldjön a síremlékre és az elnökséget bizza meg a koszorú elhelyezésével. Bejelenti, hogy Fráter Lóránd és Barcsay Andor ellen a Curia megszüntette a petíciós eljárást.

Sorra kerül

a kultusz-tárca

költségvetésének tárgyalása.

Magra Vazul igazolni igyekszik, hogy nem egyéni célok, hanem a román nemzeti érdek sarkalja arra, hogy munkapárti mandátumot vállalt el. Bizonyítja, hogy a román népben van hajlandóság a magyarsággal való egyetértésre. A költségvetést elfogadja.

Polónyi Géza: Örvedetes jelenségnek tartja, hogy román képviselőt magyar nemzeti pártban hall felszólalni. — A nevelésügy a nemzet legfontosabb kérdése, mert a nemzet jövődjéje az ifjú generáció helyes nevelésétől függ. A miniszter programjának irányelveit helyesli, kifogást tesz azonban azért, mert a miniszter beszédében nem nyújt kellő biztosítékot programjának megvalósítására. Különösen a katolikus autonómia megvalósításával történik nagy képedelem. Kéri a kultuszminisztert, hogy informálódjék arról, hogy mi akadályozza a kath. autonómia megvalósítását. Támogatja a Molnár János határozati javaslatát, mely a katolikus autonómiairól szóló törvényjavaslatát közvetlenül a kultuszvita után benyújtani kívánja.

A felekezeti célok szabadságát tiszteletben kell tartani, csupán a felekezetek tuzását lehet elítélni. — Utal arra, hogy a legutóbbi beszédében a szabadkőművességnek két irányzatát különböztetett meg; az egyik a humánus, a másik a francia szabadkőművesség. Ez utóbbival foglalkozik részletesen. Az orthodox és neolog zsidó felekezetek viszonyait ismerteti és bizonyítja, hogy a két felekezet közt jelentékeny különbség van.

Kéri a minisztert, hogy van-e szükség két egyházi szervezetre a zsidó egyház keretében? Szükségesnek tartja, hogy a neolog és orthodox felekezet egy egységes szervezetben egyesüljenek. Tiltakozik az ellen, hogy bárkire is hitágazati kényszert gyakoroljanak. Reflektál Bakonyinak a jesivákról tett nyilatkozatára. Elismeri, hogy a jesivák mai állapotán változtatni kell, amit nagyobb pénzáldozattal feltétlenül el lehet érni, mert az orthodoxok már eddig is megmutatták, hogy máig eddig is tettek annyit a magyar nemzeti kultúra érdekében, mint a neológok és ha ez a fokozottabb anyagi segítségük meg lesz, akkor ők is abban a helyzetben lesznek, hogy olyan jeles rabbiakat neveljenek, mint a neológok.

Bakonyi Samu közbeszól.
Polónyi Géza: Igen tisztelt képviselőház! Ha mindenki oly tárgyilagossággal kezelte volna a kérdést, mint Bakonyi t. barátom, akkor már messzebbre lennénk.

Többen a Justh párton és balközépen: Ugy van!

Polónyi Géza: Attér azután a Cionista szervezet memorandumára, melyet annak idején a kormányhoz intézett. Hosszas idézeteket olvas fel, majd kéri, hogy beszédét szünet után folytathassa.

Elnök 10 perc szünetet ad.

Szünet után

Polónyi Géza: Oda konkludál, hogy az államnak nem lehet célja, hogy a vallásban a felekezetek széttagolásával szaporítsa az egyes nemzetiségek kebelében ugyanis túltengő felekezetek számát. Attér ezután a munkáskérdésre. Nálunk a szociáldemokrata párt nemzetellenes propagandája igyekszik a munkásságot nemzetellenes célokra felhasználni.

Ismerteti a szociáldemokrata párt programját, majd összehasonlítja azt Marx, Bebel, Engelsmann tantételeinek egyes helyeivel. Hosszasan bizonyítja, hogy a Marx-féle szocializmus vallásellenes, mely minden vallást, köztük a zsidót is támadja. Az pedig, aki a szocialista mellé oda teszi a „keresztyény” jelzőt, azt kívánja ezzel demonstrálni, hogy ő a felekezeti béke, az őskeresztyényi evangélium alapján áll. Visszatér a szabadkőműves páholyok ismertetésére és pedig azokra, melyek hazafias eszméket terjesztenek. Így a Pancsova vidéki Stella orientális. A szabadkőműves páholyok közül azonban a francia irányzat között a Martinovics páholy a legagresszívabb. Egy képviselő társunk tagja is volt ennek, de utóbb — nem tudja az okát ugyan, miért — otthagytta azt. Ezért dicsérni tudom csak.

Sándor Pál: Az Istenért, ne dicsérjen engem! (Óriási derűtség.)

Szeged siratja Bánffyt.

Botrány a mandátum körül.

Szeged városának tegnapi közgyűlésén Lázár György dr polgármester elparentálta a város nagynevű képviselőjét, báró Bánffy Dezsőt. Szomorúan konstataulta a polgármester, hogy a város kilátásai a harmadik egyetem elnyeréseért Bánffy halálával jelentékenyen csökkent.

Rózsa Izsó, a munkapárt jelöltje visszalépett a jelöltségtől, mert Jászai Géza apatp'ebános, a munkapárt alelnöke levelet intézett hozzá, hogy a város katolikus lakossága nem fogja támogatni, mert zsidó. Ha ezekután is megmaradna a jelöltség mellett, akkor a katolikus Bus Jakab jezsuita páttert fogják felléptetni. Rózsa e levél folytán visszalépett, hogy vallási villongásokat ne idézzon elő.

Kifutó fiu felvétetik fizetéssel lapunk szerkesztőségében

Achim András öröke.

A békéscsabai választás.

Kristóffy József képviselő.

Tegnap dőlt el, hogy ki ül bele Achim Andrásnak, a szimpatikus parasztvezérnek árván maradt székébe a képviselőházban. Mert csak erről volt tegnap szó, a vezérséget átvenni nincsen ember, akárkit választanak is meg, az csak képviselő lesz, de nem egyszersmind parasztvezér. Az ő hatalmas egyéniségéhez méltó ember nincs az egész kerületben s ezért nem is érdeklődik valami nagyon Békéscsaba népe a képviselőválasztás iránt. Mindegy, akárkit választanak meg: egyik sem lehet Achim András!

Rálöttek a tüntetőkre.

Békéscsaba, június 2. Éjfél felé nagy tömegben vonultak el a tüntetők a Fiumeszálloda előtt. A szállodával szemben lévő épület mögöl ekkor gyors egymásutánban két lövés dördült el. A csendőrök, számszerint 30-an, a tüntetőket nyomban széjjel-oszlatták.

A választás kezdete.

Hét órakor egy gyalogos század, a 101-esek vonultak fel a választás helyére. Két szavazatszedő küldöttség van. Az elsőnek Haan Béla az elnöke, a másodiknak Kerényi Soma, Urszinyi tábora elég népes s a Pestről érkezett agráriusok biznak abban, hogy kiforszírozhatják a pótválasztást. Számitanak arra, hogy a Justh-párti Szegő Gábornak is jut 100—120 szavazat.

Félkilenc órakor már a választási elnök kezében van a hármas ajánlat. Urszinyi nevének megemlézések Achim táborából áhangozik a kiáltás! „Hol az ügyész?” Hogy a kormány a választási harcól távol áll, bizonyítja az, hogy a hivatalnok-szavazók csaknem arányosan oszlanak meg a küzdő pártok közt, bár, úgy látszik, többségük mégis Kristóffy táborában van.

Kilenc órakor kezdtek a szavazást. Még pedig Kristóffy-pártiak. Az első szavazók: Román Antal, Ugrin Pál és Dohányos Antal.

Békéscsaba, június 2. A szavazás nagy zajjal, de teljes rendben folyik. Délélt 10 óráig leszavazott:

Kristóffy Józsefre	75
Urszinyi Jánosra	74
Szegő Gáborra	35

Tíz óra után délélőt Szegő Gábor dr visszalépett.

11 órakor így oszlottak meg a szavazatok:

Kristóffy	220
Urszinyi	100
Féltilenkét órakor:	
Kristóffy	341
Urszinyi	111
Tizenkét órakor:	
Kristóffy	350
Urszinyi	139
Egynegyed egy órakor:	
Kristóffy	361
Urszinyi	172

Délben került sorra a város második tízedé, ahol igen sok Urszinyi-párti szavazó

Az „Erdélyi Borozó”

legkedvesebb szórakozó helye lesz, jó étel, ital és zenéről gondoskodva van, a n. é. közönség b. pártfogását kéri

kerthelyisége június hó 4-én, Pünkösöd 1-ső napján nyílik meg, a mely ujonnan átalakítva és pazar villanyfénnyel van berendezve, hol a n. é. közönség

Kálmán Lajos

az „Erdélyi Borozó” tulajdonosa

lakik. Ezért az Urszinyi-pártiak számarányának feltűnő növekedése az ebédelés miatt a szavazástól tartózkodó Kristóffy pártiakkal szemben.

Tizenkét órakor az elnök elrendelte, hogy az egyes turnusok csupán egy-egy párt szavazóiból álljanak, mint ez általános intézkedés választásoknál.

A szavazás egész délután a legnagyobb rendben folyt.

Délután 5 órakor az eredmény:

Kristóffy 654

Urszinyi 486

Este 8 órakor:

Kristóffy 920

Urszinyi 817

Urszinyi kortesei minden lehetőséget elkövettek, hogy a differenciát behozzák. Negyed kilenckor az elnök kitézi a zárórát, minthogy a választók már gyéren jelentkeznek.

Kilenc óra tíz perckor hirdeli ki az elnök a választás eredményét, amely a következő:

Kristóffy József kapott 1038 szavazatot, Urszinyi János pedig 942 t. **Kristóffy Józsefet 86 szavazattal többséggel képviselővé választották.**

A parasztpárt körében óriási lelkesedést kellett az eredmény. Kristóffy még a kilenc óras gyorsvonattal Békéscsabára utazott, hogy átvegye a mandátumot. A pályaudvaron óriási tömeg várta a késő éjjeli órákban megérkező új képviselőt, aki fogadalmat tett, hogy az általános, egyenlő és titkos választójog érdekében a legszélesebb harcot fogja indítani.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi bank r. t. tőkeemelése.

Bankett az új alakulás után.

Debrecen egyik legrégebb és elsőrendű pénzintézetének, a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Banknak 1911. június elseje a legnagyobb fontosságú napjai közé tartozik.

E napon tartotta az intézet rendkívüli közgyűlését, melyen a részvényesek egyhangulag elhatározták a részvénytőkének 1.200.000 koronáról két millió koronára történő felemelése.

Egyben szorosabb nexusba lépett az intézet Budapest egyik legrégebb és legelőkelőbb bankjával az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárral. Ez összeköttetéssel a fővárosi legolcsóbb pénzforrás nyílt meg fokozottabb mértékben fenti intézet javára, miáltal ez intézet nagyobb mértékben állhat a hitelt kereső közönség rendelkezésére.

Beválasztották az igazgatóságba a budapesti intézet részéről Fabiny Gyulát, Adler Lajos és Iványi Gyulát, továbbá Löfkovits Márton dr vezérigazgatót, a felügyelő bizottságba pedig Zechmeister Nándort.

A rendkívüli közgyűlést követő igazgatósági ülésen az intézet 32 év óta működő tisztviselőjét Rochlitz Arthur cégvezető-főkönnyelőt érdemei elismeréséül aligazgatóvá nevezték ki.

A lefolyt komoly aktusok méltó befejezést nyertek este 8 órakor az Angolkirálynő fehértermében tartott banketten.

Hivatalosak voltak és megjelentek az intézet igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai, az igazgató-tanács és a tisztviselők.

A legvidámabb hangulat uralkodott és csakhamar megkezdődtek a toasztozások. Az első az intézet elnöke, Szunyoghy Sándor kir. tanácsos mondta a budapesti új igazgatósági tagokra, majd Fabiny Gyula meleg szavakkal fejezte ki örömét a szorosabb összeköttetés fölött, mire Löfkovits Márton dr az intézet vezérigazgatója fejtette ki nagy-

szabásu beszédjében az összeköttetés szükségességét.

A beszédre Iványi Gyula igazgatósági tag válaszolt és fejtegette Löfkovits Márton dr kiváló érdemeit. Debreczeni Jenő igazgató-tanácsos szép hasonlattal az elnököt és alnököt aposztrofálta, majd Adler Lajos igazgatósági tag fejezte ki meghatóan egyszerű és keresetlen szavakkal az érzelmeit, melynek alaptörusát röviden az jellemzi, amint mondotta „én a tett embere vagyok.“ Erre dr Petzkó Ernő igazgató-tanácsos válaszolt gyönyörűen átgondolt és magasan szárnyaló szavakkal. Majd az intézet tisztviselői nevében Harvéd Aladár üdvözölte az Egyesült budapesti Fővárosi Takarékpénztár tisztviselőit és jelenlévő képviselőjüket Iványi igazgatót. Roncsik Lajos igazgató-tanácsos az új aligazgatót Rochlitz Arthurt üdvözölte. Pápay János tanácsos a legujabb szindikátus elnökét Kerekes igazgatósági tagot köszöntötte fel. Kiemelendő ezeken kívül dr Irinyi István felügyelő végtelenül szellemes, a társaságot rendkívül mulattató az igazgató-tanácsos dicsérő humoros felköszöntője.

Végül dr Moskovics h. jogtanácsos indítványára az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatóságát és vezérigazgatóját sürgönyileg üdvözölték.

Az egész est a késő éjjeli órákig a legvidámabb hangulatban valósággal elrepült, melyhez lényegesen hozzájárult Magyaróky kiténő bandájának pompás játéka.

A társaság a jövőbe vetett legszebb reményekkel eltelve hajnali két óra felé oszlott a legjobb hangulatban széjjel, magával vivén a legsikerültebb mulatság emlékét.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

SPORT.

Felhívás Debreczen város sportkedvelő közönségéhez!

Az idej, eseményekben gazdag football szezonnak méltó befejezése s egyszersmind legragyogóbb fejezete lesz a Debreczeni Torna Egyesületnek Bécs egyik elismert jó csapatával, a Wiener Athletic Club „Victoria“-val való nemzetközi mérkőzése. Ez az első nemzetközi mérkőzés Debreczenben s Tornaegyesületünket a legnagyobb elismerés illeti, hogy semmiféle anyagi áldozatot nem kímélve s csak a közönség művészi kíváncsiságát tartva szem előtt, ily nagyszerű sport-szenzációval kívánja hosszú időre emlékeztetést tenni Pünkösdi ünnepét.

A W. A. C. „Victoria“ a legnagyobb örömmel fogadta egyesületünk meghívását s éppen nem fél attól, hogy a legmagyarabb város fogja vendégül látni, sőt bizonyos büszkeség tölti el a W. A. C. minden egyes játékosát, hogy éppen rájuk esett egyesületünk választása s minden igyekezetükkel oda fognak buzgólni, hogy ezt a — legma-

gyarabb város részéről minden esetre hízog kiöntetést a lehető legjobb játékkal hálálják meg.

A legteljesebb erkölcsi és anyagi siker érdekében azonban szükség van a sportkedvelő közönség lelkes támogatására. Azt szeretnők, ha Debreczen városa, amelynek neve már külföldön is varázslatos erővel hat, mint mindenben, úgy ebben is nevéhez méltóan cselekednék; szeretnők, ha közönségünk úgy fogadná az osztrákokat, mintha azok véreink, magyarok volnának; szeretnők, ha abban a magyaros vendégszeretében részesítenének, amely annyi alkalommal biztosította részünkre a külföld szimpátiáját s amely annyira összeforrt a „magyar“ névvel, hogy attól jó hírünk megtépásása nélkül senkivel szemben egy hajszálnyra sem szabad eltérnünk.

Szükség van ez alkalommal a közönség sportszeretetének impozáns megnyilvánulására, mert ennek a mérkőzésnek eredményét bécsi sport körök is figyelemmel kísérik s csak jó hírünk erősödik azzal, ha vendégeink azt mondhatják otthon, hogy Debreczennek óriási közönségtől támogatott magas nivóju és még fokozottabb fejlődésre képes football sportja van. A mérkőzés elvesztése nem fájna úgy nekünk, mint közönségünk részvétlensége s a győzelemnél is jobban örülnénk annak, ha azt látnók, hogy ez a football attrakció új barátokat szerzett a football sportnak.

A bécsiek vasárnap reggel 7 óra 46 perckor érkeznek. Egyesületünk ünnepélyesen fogadja őket. Szeretnők a sport érdekében, ha közönségünk minél tömegesebb részvétellel biztosítaná a fogadtatás ünnepélyességét.

Eltűnt milliomos.

Nagy bukás a tőzsdén.

A budapesti tőzsdén ma délelőtt igen sok ember elvesztette a fejét és kétségbeesetten tépte a haját. Történt pedig mindez azért, mert tényleges formában kipattant az a hír, hogy egy milliomos vállalkozó és tőzsdejátékos, Auspitz Vilmos, akinek angázs-mánjai ugyszólván behálózták az egész tőzsdei forgalmat, egy-két milliónyi tartozása hátrahagyása után megszökött Budapestről.

Megállapítható, hogy e hír nem jön váratlanul, mert bizalmas körökben két hét óta suttognak arról, hogy Auspitz a bukás szélén áll — mégis, az a forma, amelyben ma a sanda gyanu a valóság köntösébe öltözött, a tőzsdén sem mindennapi érdeklődést keltett. Aprók és nagyok egyaránt megdöbben arccal tárgyalták az esetet s a felháborodás elemi erővel tört ki azokból az apró egzisztenciákból, akiket ez a bukás nyilván a tönk szélére juttatott.

A megugrott milliomos, amint ma kiderült, nagyszerűen tudta kezelni azt az üzleti fogást, hogy miként lehet port hinteni a világ szemébe.

Délmagyarország egyik virágzó vállalatának volt az igazgatója, ezenkívül takarékpénztári alelnök, több iparvállalat alapítója, a tőzsdén mértékadó személyiség. Általában nem volt közönséges kaliberű ember. Tíz esztendővel ezelőtt még kis hivatalnok volt a Hedrich és Strauss gabonabizományos cégnek, ahol rövid idő alatt diszponens lett belőle.

Ilyen pozícióban, amikor szabadteret látott maga előtt a meggazdagodásra, Trieszben alapított egy rizshántoló gyárat, a melynek igazgatója lett.

A vállalat hamarosan felvirágozott s ez hihetetlenül megnövesztette Auspitz üzleti tekintélyét is. Egymásután sikerültek többi alapításai is, egy nagyobb szabású gőzmalom, automobilgyár — s Auspitz rövid idő múlva már milliomos hírében állott. A tőzsdén is játszott kisebb-nagyobb szerencséivel, — a ma omalapítás tulajdonképpen a tőzsdejátéka leleplezésére szolgált — ha nyert, ha nyert, akkor zsebrevágta a nyereséget, ha azonban veszített, a malommal fizettette ki a differenciákat.

Időközben meg is nősült, feleségül vette egy gazdag trieszti ügyvéd leányát, a kivel tekintélyes hozományt kapott.

1907-ig tartott a trieszti kiskirályság. Történt azonban, hogy a sok tőzsdevesztés folytán összetornyosultak feje fölött a hullámok, a vállalatok egymásután elpusztultak s Auspitz Lugosra tette át főhadiszállását.

Az üzleti bizalom sajátságos módon nem rendült meg iránta. Lugoson hatalmas textilgyárat alapított „Délmagyarországi textilipar betéti társaság Auspitz Vilmos és társai” cég alatt. A vállalat szépen fejlődött, mert egymillió korona erejéig két hatalmas pénzintézet, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Sveitzerische Bankverein is érdekeltiséget vállaltak benne.

A siker megrészesítette Auspitzot, megalapította Lugoson háromszázezer korona alapítékkel a Közgazdasági Bankot. Budapesten pedig gabonabizományi irodát nyitott, amelynek Buenos-Ayresben, Marseilleben is voltak fiókjai. Exportált diót, szilvát, cirokot s mindkét külföldi telepén nagy szabású üzleteket bonyolított le.

Ezalatt persze nagy összegű érdekeltiséggel játszott a gabonatőzsdén is. Tőzsdejátékának arányairól különböző hírek keringenek. Annyi bizonyos, hogy spekulációi balul ütöttek ki, a la hausse spekulált, holott a buza ára rohamosan esett s így történt, hogy a differenciákat nem tudta megfizetni és eltűnt Budapestről.

A gabonatőzsdén ma fedezték Auspitz érdekeltiségét, a buzát és a rozsot. A differenciák kétszázezer koronát tesznek ki, de sokkal nagyobb az az összeg, amit Auspitz ügyfelei követelnek rajta. A budapesti piacon Neumann Zsigmond, Czinnenheinn és Toman, továbbá Braun és Politzer cég az érdekelték a különböző pénzintézeteken kívül, amelyeknek követeléseit azonban többé kevésbé fedezve vannak. Auspitzzel együtt Wolf nevű cégvezetője is eltűnt Budapestről. Itteni irodájának vezetője azt mondja, hogy Wolf is, Auspitz is utban vannak Budapest felé; más helyről pedig azt az értesítést kapjuk, hogy Auspitz Newyorkban van, mert buenos-ayresi üzletét akarja fölösztatni, hogy itteni kötelezettségeinek eleget tegyen.

Budapest kereskedő és tőzsde köreiben igen nagy feltűnést keltett az Auspitz és társa cég bukása. A budapesti üzlet mindmáig várta, hogy Auspitz jelentkezni fog, vagy legalább direktívákat ad, de mindez ma délig nem történt.

A felekkel már megindult a kiegyezési folyamat, amely valószínűleg sikeres is lesz. A Kereskedelmi Bankkal csak később történik meg a kiegyezés, előbb a kisebb érdekeltiségek

vannak soron. Auspitzék vállalatai közül a budapesti céget anyagilag a főnök szökése nem érdekli, mert ez teljesen független üzem a lugosi vállalattól. (—)

**Hajhullás és korpa képződés ellen
nincs jobb az**

**Amerikai Hajpetrolnál Ára
1-50 tillér**

KUBEK SÁNDOR

„Meváltó” gyógyszerárában.

Debreczen, Tiszapalota.

UJDONSÁGOK

**A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a
Telefon 412.**

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Junius hó 4 én prédikálni fognak a következő ref. lelkész urak: a Nagytemplomban prédikál Nt. Dicsőfi József lelkész, agendázik Nt. Kecskeméthy Lajos főisk. tanár, a Kistemplomban prédikál tisz. G. Szabó Gábor s. lelkész, agendázik Nt. Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Nt. Uray Sándor lelkész, agendázik tisz. Tariska Béla s. lelkész, az Ispotályi-templomban prédikál Nt. Könyves Tóth Kálmán lelkész, agendázik tisz. Boér Károly s. lelkész, a Városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Nt. Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt Nt. Kovács János vallásokt. lelkész, a Homokkeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt tisz. Bereczky József főisk. szénior. A debreceni ref. egyház f. évi pünkösdi legátusai a templomi szolgálatokat a következő sorrendben végzik: Pünkösöd 1-ső napján délután a Nagytemplomban Sarkadi Nagy József s. lelkész, Kistemplomban Bereczky József szénior, Kossuth-utcai templomban Szőnyi József 3. th., Ispotályi templomban V. Kovács Lajos 3. th. Pünkösöd 2-od napján délelőtt Nagytemplomban Bereczky József szénior, Kistemplomban V. Kovács Lajos 3. th., Kossuth-utcai templomban S. Nagy József s. lelkész, Ispotályi-templomban Szőnyi József 3. th. Pünkösöd 2-od napján délután Nagytemplomban V. Kovács Lajos 3. th., Kistemplomban Szőnyi József 3. th., Kossuth-utcai templomban Bereczky József szénior, Ispotályi templomban S. Nagy József s. lelkész. — Az ág. hitv. ev. templomban: a pünkösdi ünnep mindkét napján az istentiszteletet Materny Lajos lelkész végzi d. e. 10 órakor, d. u. 3 órakor. Mindkét napon az Ur szent vacsorája fog kiosztatni. Pünkösöd hétfőjén lesz a konfirmáció.

— **A király.** A király pompásan éri magát Bécsben. Délelőtt Ferencz Szalvátor főherceget fogadta, aki fél óráig maradt ő felségénél, aztán dr. Karzl udvari orvoshoz ment. Közvetlenül utána érkezett herceg Montenuovo főudvarmester is, hogy megbeszéljék a laínzi Hermes-villába való átköltözés idejét. Időközben Ferencz Károly főherceg ment a királyhoz kihallgatásra. Valószínű, hogy a jövő héten költözik az uralkodó Lainzba, amelynek parkját teljesen elzárják a közönség elől.

— **Helyettesítés.** A szoboszlói főszolgabírói hivatal vezetésével Nábráczky István főszolgabíró szabadságolása miatt Miskolczy Lajos bízott meg. Az így megüresedett debreczeni szolgabírói hivatalban Miskolczy Lajos helyét Ethey László tb. szolgabíró tölti be.

— **Elhunyt táblabíró.** Mélységes gyász érte Hegedüs Istvánt, a debreceni kir. járásbírósnak ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott vezetőjét. Tegnap délelőtt néhány heti betegeskedés után meghalt a felesége, szül. Bruckner Róza. A páratlanul nemes szívű urnót családján kívül nagyszámu és előkelő rokonsága gyászolja.

— **A bécs—budapesti repülőverseny.** Bécsi tudósítónk jelenti: A tegnapi és tegnapelőtti viharok miatt nem lehetett megkezdni a Zeit repülőversenyét, de ha ma szép idő marad, Miller főhadnagy elindul az semmeringini mezőről. Petróczy százados, a két Warchalowszky testvér, lovag Pischoff és Klobucsár sorhajóhadnagy tegnap automobilon visszaérkeztek Budapestről. Bejárták a repülés utvonatát és konstataáltak, hogy a bécs—győr—budapesti vonal kedvezőbb a repülésre, mint az eleinte tervezett esztergomi vonal. Valószínű, hogy ők Győrön át repülnek Budapestre.

— **A debreczeni új bejelentő hivatal.** Ma délelőtt adta át R o s t á s István főkapitány rendeltetésének a debreczeni bejelentő hivatalt. Ezentúl tehát a közönség a hivatalban a legfontosabb és legkimerítőbb felvilágosításokat kaphatja meg. A bejelentő hivatal anyagát ez év január 1-én a népszámlálással kapcsolatban szerezte meg a rendőrség s a nagy anyag fel van dolgozva a tisztviselők pedig kioktatva. A praktikus összeállított bejelentő lapok után a város minden lakójáról a leggyorsabban lehet értesülést szerezni. A rendőrség privát használatára háznilyvántartási lapokat vezetnek, a melyek a lakók neveit tartalmazzák.

— **A debreceni ügétőversenyek iránt,** melyet e hó 15-én Urnapján és 18-án vasárnap tart a debreceni urkocsis egyesület, már most nagy az érdeklődés. A közönség a pár év óta tartó versenyeket nagyon megkedvelte és az egyesület, hogy a közönség érdeklődését minél jobban felkeltse, igyekszik a versenyeket érdekessé és vonzóvá tenni. A nevezési zárlat még csak 10-én lesz, de már most is az ország minden részéből érdeklődnek a versenyek iránt. Eddig is számosan jelentették be részvételüket, az ország ősmert versenyzői közül. Eddigi jelentkezések szerint részt vesznek a versenyeken: báró Sennyey Béla, báró Sennyey Géza, a pesti, bécsi ügétőversenyek népszerű szereplője, az idei király díj győztese báró Sennyey István, továbbá gróf Lónyay Gábor, Olasz Elemér, Orosz György, Szemző István, gróf Keglevich István, Kiss Ernő, báró Solymossy Jenő, Dercsényi Ferenc, Bárczay Sándor stb. A versenyekre a páholy jegyek e hó 7-től kezdve már kiválthatók Békés Lajos Piacutcai férfi divat üzletében.

— **A bősörményi férjgyilkosság.** Az ügyészség fogházában várják további sorsukat Vincze Mártonné és testvére Moncri Sándor, akik a múlt héten marólyuggal ölték meg Vincze Mártont. A vizsgálóbíróség előtt a két terhelt védelmére Kardos Samu drt bizta meg.

— **Márkus Jenő** sörcsarnoka és étterme az Alföldi Takarékpénztár pinchehelyiségeiben pazarul berendezve megnyílt, ahol kitűnő ételek- és italokról a tulajdonos eléggé ismert neve már előre is kezeskedik.

— **Elveszett** tegnap este a Csapó-utca 10. számú háztól a Kovács-féle hentes üzletig terjedő utvonalon egy arany nyaklánc, melyen egy férfi képet ábrázoló medállion van. A becsületes megtaláló, akire értéket nem képez a lánc és medállion, jutalomban részesül ha a Csapó-u. 52. számú ház u. ca lakásába ez elveszett tárgyat beviszi.

— **Arany Bika Mulató.** Új varieté műsor. Előadás kezdete 9 órakor.

— Lapunk kiadóhivatalában kéremkedelmű végzett jó írású női tisztviselőt felvételük.

— Műhelynek vagy raktárnak kiadó Darabos-utca 7. szám alatt udvarra nyíló szép világos nagy szoba.

Társas kirándulás.

Nagybánya szab. kir. várost immár szinte általánosan Szatmármegye gyöngyének nevezik. Ez az öt bányaváros, amely most rohamos lépésben halad a modern fejlődés útján, erre az elnevezésre méltán rá is szolgál, nem csak páratlan és még külföldön is ismert természeti fekvésénél fogva, hanem azon nagy gazdagság miatt is, melyet arany, ezüst és más bányáiban, mérőföldekre terjedő erdőseiben, világírú gyümölcsöseiben, és általában a legváltozatosabb természeti kincsekben magában rejt, vagy amelyekkel a külvilág kaleidoezokopikus pompájában büszkélkedik.

Nagybányának ezen kincsei miatt települt itt le a magyarországi és külföldi festőművészet egyik legjelentősebb kolóniája, a melynek virágzására a város már több százézet költött; a hegyek kiapadhatatlan gazdagsága miatt virágzanak itt a kincstár és a magánosok bányavállalatai, ezért fejlődött itt ki még évszázadokkal ezelőtt az életereis ipar s ezért áll magas színvonalon a magas kultúra, hogy hivatásait e nemzetiségi végvidéken, mint a magyarság öre, lelkiismeretesen teljesíthesse.

Nagybánya szab. kir. város természeti szépségeit s ezek között a páratlan Széchenyi-ligetét s a megszámlálhatatlan szebbnél-szebb kiránduló helyeket, meg a nagyszerűbbnél-nagyszerűbb közel fekvő hegységeket, fürdőket az idegen ez ideig nem élvezhette, mert bár a közlekedési viszonyok úgy az Alföld, mint Erdély felől a lehető legkedvezőbbek, amint ez a vasúti menetrendből kiviláglik, mégis ez ideig nem ártak rendelkezésre azok az egészségügyi intézmények, melyek még a legkényesebb kiránduló közönség igényeit is kielégíthetik.

Nagybánya szab. kir. város ma már az országban egyedül álló vízvezetékekkel és így kitűnő vízzel rendelkezik, csatornázása most van építés alatt, villanyvilágítása kifogástalan, hegyi utjai elsőrendűek s a város tulajdonát képező István király szálló 52 modernül berendezett szobával, gyönyörű étteremmel és kávéházzal fogadja a kirándulókat s igazi magyar vendégszeretettel áll a kirándulók rendelkezésére.

Ezt a szállót a város múlt év október havában adta át a közforgalomnak s azt az alantírt részvénytársaság vette közérdekből kezelés alá, legfőbb feladatául íszvén ki maga elé, hogy anyagi áldozatokra való tekintet nélkül minden telhetőt eihővessen az idegenforgalom emelésére s Nagybányának egy minden vonatkozásban modern nyaraló helylyé való fejlesztésére.

Ezt a célt társas kirándulások rendezése által mozdítja elő az István király szálló bérlő részvénytársaság, amely minden hónap, így június, július, augusztus, szeptember és október első szombat és vasárnapján tart ilyeneket.

Az első ilyen társas kirándulás a szomszédos vármegyék sajtójának meghívotti képviselőivel június hó 10. és 11-én lesz.

A kirándulások programja a következő: Szombat reggel érkezés a vasúton fél 10 órakor; az állomáson kocsik áll rendelkezésre. 10 órakor villás reggeli. Fél 11 órakor az ősrégi kereszt-hegyi kincstári aranybánya megtekintése. 12 órakor a kereszt-hegyi zuzó megtekintése. 1 órakor ebéd az István király szálló éttermében. 3 órakor a festő műtermek meglátogatása. Fél 5 órakor a kapszula-gyár megtekintése. 5 órakor a három kilométerre fekvő alsófernezelyi európai hírű, nagyszabású kincstári kohóművekhez kocsin kirándulás. 7 órakor séta a városban; a restaurált Szent István torony (a magyarországi campagnille) és a város

más nevezetes régi és új középületeinek megtekintése. 8 órakor mozgófénykép színház. (Tudományos előadás. 10 órakor vacsora.

Vasárnap reggel 9 óráig séta a Széchenyi-ligetben. 9 órakor reggeli. 9—11 óráig Istentisztelet. 11 órakor a városi értékes muzeum megtekintése. 12 órakor a Szent István toronyból a páratlan kiállítás élvezése. 1 órakor ebéd. 3 órakor Felsőbánya sz. kir. városba kirándulás és onnan a Guttin hegység alján fekvő, városi vízvezetékét tápláló világhírű „három forrás” művének megtekintése; uzsonna. 7 órakor visszatérés. 8 órakor mozgófénykép színház. 10 órakor vacsora.

Hétfőn reggel egynegyed 7 órakor elulazás.

Ez a nagy változatossággal összeállított és kényelmesen, fáradság nélkül végig élvezhető program összes kiadása személyenként 45 korona, melyben — a vasúti költségek kivételével — az ellátás, szállás és általában minden mellékiadás befoglaltatik és különös gondja lesz a társaságnak arra, hogy a kiránduló közönség egy felejthetetlen időzést kedves emlékekkel gazdagodjék.

A részvételre való jelentkezés minden előző hónap végéig eszkozlendő 20 korona foglaló beküldése mellett.

Minimális 10—15 tagból álló csoport részére más alkalommal és más programmal is rendez társas kirándulást, a r.-t., melynek során a Petőfi-tanya, a felsőfernezelyi bor-kuforrás, a feketepataki és kőbányatelepi völgyek, a szuri völgyben levő vizesések, a Rozsály hegység, az „Izvara” nevű havasi legelő, a Feketehegy, a Bódi-tó, Koltó község, a borpataki Pokol-kastély és bányák, a tolvaj Dénes barlangja stb. stb. tennék emlékezetessé a kirándulást.

TÖRÉVNYKEZÉS.

§ Párbajozó ifjak. Lábas Gyulát hét napi, Havas Pált pedig öt napi államfogházra ítélte tegnap a debreceni törvényszék január 12-én elkövetett párbajvetségük miatt. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, június 2.

Az árak 50 kilogramonként	
buza máj.	— — — — —
buza okt.	11.10—11.12.
rozs okt.	9.09—09.10
zab május.	— — — — —
zab okt.	7.73— — —
Tengeri juli. 1911.	6.68— 6.61.
Tengeri aug. 1911.	6.70— — —

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 643.25
Magyar hitelrészvény 817.50.

REGÉNY.

A régi jó világbol.

Folytatás.

— Igen ám, a módját! — ismétlik több-ten tele torokkal.

— A mód pedig legkönnyebb; kezes-séget állítunk helyette. Egytől-egyig jót állunk érte. Elmegyünk az uriszék elé egytől-egyig, ahogy itt vagyunk és azt mondjuk, hogy a kárt mi viseljük.

— Az nem igazság? A más bűnéért mi szenvedjünk! — veté közébe az egyik.

— Radó öcsém, ugy beszélsz, mint aki fülíg ül a bölcsességben, pedig a vak is tovább lát náladnál! Mit értesz te az igazsághoz? — kiáltá az öreg indulatosan. — Avagy azt hiszed, hogy Pozsár nem a más bűnéért szenved? Mikor hazudtam én életben?

— Nohát azt mondom, inkább szenvedjünk mi mindnyájan keveset, mint ő mindent. Es nem monda e szívetek, hogy igazabb igazság ez, mintha felebarátunkat veszni engedjük. igazság volna ez, Radók öcsém he? Es higgyétek el az öreg Galambosnak, az igazság magától fog kikertülni. Öreg ember vagyok, de meglátjátok, én fogom azt még megérni! Oyan gyalázatos dolgot az éjszaka maga sem elég fekete, hogy sokáig eltarthatná.

Ez utolsó szavakat az öreg szinte jövendőmondói elragadtatással adta elő és nem tévesztették el a körülötte álló csoportot hasonló buzgalomra lelkesíteni. Mindeki késznek nyilatkozott követni az öregnek ezt a javaslatát.

— Be kell várnunk, míg a szolgabíró megérkezik. Addig szólítsuk föl a többi gazdát is csatlakozásra és akkor egyetemben járuljunk a törvény elé — tanácsolta az öreg Galambos felvidított arccal, miben az egész csoport hasonlóképp egyhangulag beleegyezett.

Az emberek elszéledtek; a kezeségi szándék néhány perc múlva az egész faluban köztudomásává lőn.

Kupecz háza előtt is emberek voltak összecsoportosulva.

Ott volt Nádverő, Puczér és több eféle selejtese a falunak, természetesen Nemogyi Péter is, a csizmadia, de ez nem azé, mintha tán Pozsárék ügyében egy véleményben volna ezekkel, hanem csak ösztönileg, Nádverő kedvéért.

Most azonban jónak látta úgy megvonni magát Puczér háta mögé, hogy szinte számba sem lehetett őt venni, mert Nádverő még mindig nagy felindulásban volt és akkor tanácsosabbnak tartá nem is mutatni magát előtte, mert ilyenkor azon megkülönböztetéssel is szokta őt Nádverő részletetni, hogy utólagos összekodás reményében előlegesen jól elpáholja.

Kupecz pedig olyan jól érezte magát, hogy csakugy ragyogott a képe a boldogságtól. Ugy állt az ember-csoport közepette, mint katonák között a hadvezér és úgy is beszélt hozzájuk.

Ezek most mind az ő alattvalói, gondolá magában.

Folytatjuk.

Nyomdába tanulóknak felvétetik egy fiu.
Darabos-utca 7. sz.

Globin
legjobb cipőkrém

578. v. k. sz.
1911.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3919/5. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Rácz testvérek budapesti cég részére 213 korona tőke, ennek 1909. év augusztus hó 16. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 101 korona 56 fillér perköltség erejéig 1910. évi december hó 19-én bíróilag lefoglalt és 1623 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1911. évi június hó 10-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő Hadházi-ut 7. es Petőfi-tér 6. szám megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, eirendeltetik.

Debreczen, 1911. évi május hó 15.

O.áh Géza,
bírói kiküldött.

SZOBRÁNC Gyógyfürdő Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kénes, sós viz. Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30 százalék árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyászati segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedésnél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél, epehólyag és epekövek oldólag hat. Vértórtulásoknál, szédülések, hűdés, gutaütési ruhamoknál vérelvonólag, felszívólag hat, eszuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjesztésművekre, elrakódásokra az izületekben, azok oldására, kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelhárjadás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajoknak ugy a cukor-, mint a ehejékiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztalja. Görvélykő os daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbélebb makacs idült bőrbetegségek ellen bántalmat gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek **Ungvár**, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagyimihály**, honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy l nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „**Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő**” címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-orsosa: **Russay Gábor Lajos dr.** A fürdő igazgatófőnöke.

Legpon-
tosabb **Órák**
legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

8997/1911.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapoknak 1910. évi zárszámadása a városi számvevőség által egybeállítatván, az 1886: XXI. t.-cz. 17. §-a rendelkezéséhez képest a számvevői hivatalnál a **f. évi június hó 1 től kezdődő leg 15 napi közszemlére** kitétetett.

Erről a város adózó lakossága azzal értesítetik, hogy a zárszámadás az említett helyen a hivatalos órák alatt megtekinthető s arra, a hivatkozott törvényszakasz szerint észrevételek tehetők és azok a f. évi június hóban tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi Tanácshoz beadhatók.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1911. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Városi Tanács

LAPP HENRIK f.éle MÉLYFÚRÁSOK magyar részvénytársasága BUDAPESTEN

Jroda: Gyár:
V. Bóthory-utca 3. / X. Kőbányai út 47.
Telefon: 114-16 (interurban) telefon: 157-72

ELVÁLLAL
MINDENMÉLY FÚRÁSOKAT
a legnagyobb mélységig
minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFÚRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt, mely 4-5 nap alatt a legregibb, legmakacsabb tyukszemet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemlirtószert kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN TAMÁS gyógyszerésznél Újpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle

Felülmulhatatlan háziszor

BOROLIN

gümökóros, izom- és idegfájdalmak. kőszvény-, csúz-, ischias-, derék-, láb-szaggatások, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Kifűnő fertőtlenítő szer, maga az olajrészt egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabb utasozás

a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utasozott dobozokban természetesen csak hőszigetelő gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható védjegyére ügyel!

Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50

ik Idényértéstitket, kérje annak bórmentes beküldését.

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 6

KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb kórázat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-néz nélküli, rosz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

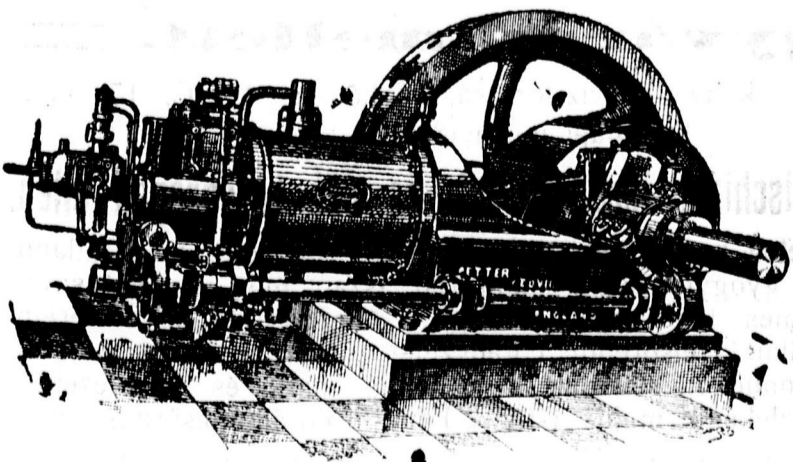
Royal amerikai írógép

Polcsó és jól

Készítők: Kovács A. és Tsa cégétől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Eredeti angol szab. PETTERS négyütemű NYERSOLAJMOTOROK

szab. csőgyújtóval (eem tüzesgolyóval) precíziós szabályozóval, 2-55 tényleges lőerő teljesítménnyel, gazdasági és ipari célokra a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb tüzemgépek.

Világhírű ered. DAIMLER stabil és lokomobilszerű benzinmotorok. Elsőrangú „OTTO” rendszerű PETZOLD szívógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Fred amer. „OTTO” rendszerű LAMBERT stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Rözponti Kereskedelmi és Iparbank Géposztálya
BUDAPEST, V., Váci-körut 26.

Telefon: 164-65.

Sürgőnycim „Centralis”

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításunkban megtekinthetők

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYATS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Szöllőoltványok 2 éves gyökeresoltványok I-ső osztály szokványminőségben, nagy mennyiség és választékban szállít Reitter József szőlőoltványtelep tulajdonos Lovrin. Árjegyzék ingyen és bermentve.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bermentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Ákácshálókarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Eladó tanya 16 nyilas fekete föld, a debreczeni határban Elep-Álomzugba. Czim a kiadóban.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsáknint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piacz-utca 12.

Elegánsan butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Kifutó fia lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú tüveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A hajregenátor az őszi haj eredeti színét visszaadja anélkül, hogy festene. Ára 1 kor. 50 filér Kubek Sándor „Meváltó“ gyógyszer-tárában Debrecen, Tiszapalota.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

BUTOR Saját érdekében, mielőtt butorait beszerezné, tekintse meg óriás

raktárainkat. Állandóan **100-nál több háló-és ebédlő-berendezések, szalon-és börgarnitúrák, amerikai íróasztalok raktáron.**

WITTMAYER és TÁRSA

BUDAPEST.

Főüzlet: VI., Andrassy-ut 60. szám.

Mintatermek: Csengeri-utca 54. szám.

TELEFON 122—15.

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirda-, távbeszélő és vasuti állomás.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű hegláncolatának déli lejtőjén 382. m. magasságban gyönyörű 6000 hold szálás fenyves erdővel körüvékezett hegyek által védett völgyben fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti **klimatikus gyógyhely** is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő **női bajnál, sápkór, vérhiány** minden alakjainál, **gégelégcső, tüdő, gyomor, bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél,** melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; görvély- és angolkórnál; **tüdőbetegeknek** kitűnő szolgálatot tesz Bártfa-fürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban **1540** kényelemmel berendezett **szoba** áll rendelkezésre. Szobaárak naponként **2—8** koronáig; hetenkint **20—50** koronáig. Nagyobb lakások egész évadra **200—600** koronáig bérelhetők.

A lakások részben konyhával is el vannak látva. **Piacz naponként helyben.** A fürdőben van több vendéglő, czukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló“-ban és az „Erzsébet-szálló“-ban 30 százalékkal olcsóbb. **Szénsavas telített szénsav-fürdők és vasláphozzátesésű fürdők, ásványvizkurák** kitűnően berendezett elsőrangú kéz vizgyógyintézet, savó- és kefircura. A fürdőigazgatóság legujabban bevezette a **Penzi-rendszert,** amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak **8 koronába,** a főidényben csak **12 koronába** kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

■ a vasuti állomással szemben, ■

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendeztetett be.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

— Nagyvárad mellett. —

Európa leggazdagabb kénes hévviz-forrása, vízhőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirda, interurban telefon. Curtaxe és zenedij nincs. Egész éven át nyitva.